

Tonys indflydelse på musik- terapiforskerprogrammet

Hanne Mette Ridder ph.d., lektor på Musikterapiuddannelsen, vidensgrubeleder og leder af det internationale forskeruddannelsesprogram i Musikterapi, AAU. Kontakt: hanne@hum.aau.dk

De første vigtige initiativer til at etablere internationalt forskningssamarbejde på musikterapiuddannelsen blev taget i 1995 i et samarbejde mellem Inge Nygaard Pedersen, Lars Ole Bonde og Tony Wigram. I 1997 fik Tony opgaven med at lede, udvikle og opbygge en decideret forskerskole, og det humanistiske fakultet bevilgede midler, således at de 5 første ph.d.-studerende officielt kunne indskrives.

Under Tonys ledelse af forskerskolen voksede antallet af ph.d.-studerende fra de første 5 til 10 i 2002 og 25 i 2010. Allerede i 1998 forsvarede to tyske musikterapeuter, der havde været tilknyttet forskermiljøet, deres afhandlinger, og efter to års pause kunne igen to musikterapeuter få tildelt ph.d.-titlen. Siden er der i en lind strøm blevet færdiggjort 1-3 afhandlinger om året. I 2010 havde 22 ph.d.-studerende færdiggjort og forsvaret deres afhandling, hvoraf Tony havde været hoved- eller bi-vejleder på omtrent halvdelen. Det er velkendt inden for humaniora, at mange ph.d.-studerende enten falder fra undervejs eller ikke formår at aflevere deres afhandlinger efter de normerede 3 år (eller 6 år på halv tid). Den høje gennemførelsesrate og store tilstrømning til musikterapiprogrammet er bemærkelsesværdig, og det er oplagt at spørge, hvad hemmeligheden bag succesen er? Inden jeg forsøger at komme med et bud på et svar, må det tilføjes, at der i årenes løb ligeledes

er etableret musikterapiforskerprogrammer verden over, så et forskerprogram i den forstand er ikke noget specielt. Men det er antallet af musikterapiforskere til gengæld! Der findes pt. ikke noget forskerprogram på kloden med så mange ph.d.-studerende der forsker i musikterapi.

En del af forklaringen bag succesen kunne være økonomi. At uddanne forskere koster penge, og Tony bidrog til at få mange forskningsansøgninger i hus. Han fik trukket de helt store puljer hjem fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation og Forskeruddannelsesrådet. Dette gav ham ikke blot mulighed for at skaffe midler til ph.d.- og post.doc.-forskning, men også til at uddanne ph.d.-vejledere. En stab af ph.d.-vejledere, der har fået de rette faglige kompetencer, er en vigtig kvalitetssikring. Men Tony stoppede ikke der. Han inspirerede til at danne faglige netværk ph.d.-vejlederne imellem, hvor de kunne inspirere og udfordre hinanden, hvilket yderligere har styrket kvaliteten af forskningen. Internt på AAU blev der efterhånden også flere at samarbejde med. Fra at være en enlig svale blev Tonys forskerskole til et *forskerprogram* blandt 4 andre under Den Humanistiske Forskerskole. Tonys arbejde var i høj grad til inspiration blandt kollegerne på fakultetet, og han tog initiativ til vejlederkurser i dette regi samt til at etablere et etikudvalg,

som skulle sikre høj etik i forskningen på hele fakultetet.

Samtidig med at Tony etablerede forskerprogrammet, havde han formandsposter i det europæiske musikterapiforbund (EMTC) og verdensorganisationen for musikterapi (WFMT). Det styrkede hans internationale netværk yderligere, og bidrog til at han kunne tiltrække de mest fagligt kompetente forskere fra hele verden. På denne måde blev de halvårlige ph.d.-kurser i Aalborg Øst til et verdensomspændende samlingssted, hvor musikterapiforskning blev diskuteret på højeste niveau. Kurserne foregik efter AAUs problembaserede læringsprincipper. De studerende blev ikke blot fodret med ekspertviden, men måtte selv træde i karakter som eksperter på hvert deres felt og holde oplæg for de øvrige ph.d.-studerende og indbudte forskere. Tony afsatte god tid til diskussion og feedback, og miljøet blev på denne måde præget af en intens og vedkommende faglighed, der krævede en stor indsats af de studerende.

Den store indsats, som blev forventet, blev belønnet med stor anerkendelse fra Tonys side. Han var dybt involveret i hver enkelt ph.d.-studerende og satte sig nøje ind i deres forskning, uanset om han var vejleder eller ej. Han skabte et væld af små ritualer og events på ph.d.-kurserne som styrkede sammenholdet og gav en imødekommende stemning. Der berettes om forskningsmiljøer, der er iskolde, og hvor forskerne holder kortene tæt til kroppen. Tony formåede at skabe det totalt modsatte, og skabte således et miljø, hvor både forskere og ph.d.-studerende delte viden og erfaringer med gruppen og inviterede de andre til at lære af egne fejl. At opbygge et så åbent og tillidsfuldt miljø kræver en helt særlig indsats, som Tony i den grad

formåede. Rammen om kurserne var en lun humor med dagens finurlige vitser, vidunderligt twistede forklaringer, Tonys personligt udvalgte musik, og herudover udsøgt og forkælende madlavning i hans lejlighed på H.C. Andersens vej som afslutning på hvert af kurserne. Det stærke og indbydende samarbejde gjorde at nye ph.d.-studerende hurtigt følte sig hjemme, og det er tydeligt at tidligere ph.d.-studerende fra AAU fortsætter det nære samarbejde, når man ser på holdene bag nye forskningsprojekter rundt omkring i verden.

Hemmeligheden bag Tonys succes ser jeg i hans evne til at *integrere og improvisere*, og det på alle mulige planer. Tony var selv kliniker og musiker, og han formåede at forklare og tydeliggøre de faglige dimensioner i sit arbejde. Han satte ikke bare en video på, og sagde til sine musikterapistuderende, at nu skulle de se, hvordan en musikterapeut arbejder. Han fik de studerende på banen selv, og på samme måde fik han sine ph.d.-studerende til engagerede at gå i dybden med detaljer og præcision, og til at reflektere over og beskrive samtlige trin og facetter, der er nødvendige at eksplicite i forskning. Denne faglige grundighed blev yderligere integreret med en menneskelig varme og omsorg, britisk humor af højeste kaliber og musikalsk ekvilibrisme. Tony virkede som en magnet, der tiltrak sig gode synergi-kræfter.

Det er et privilegium at have samarbejdet med Tony, og hans enorme drivkraft har været så overbevisende, at vi, der er tilbage, vil kunne kaste os i slipstrømmen og forhåbentlig på denne måde fortsætte Tonys mange gøremål og værker, hvis det lykkes os at værne om alt det, han har sat skub i.